Şehrin içinden

Ahmed Mithatın kitabları satılırken...

Bunların, şu ve bu elde mahvolmaması için Maarif Vekâletimizin seri ve müessir müdahalesi lâzım

Kitab yaza yaza ömür kitabını sonuna erdirmiş popüler bir muharririmizin son yadigârları da Ankara caddesinin minimini bir dükkânında, harac mezad satılıyor: Ahmed Mithat Efendinin kütübhanesinden bahsediyorum.

Kitab sevenler arasında bu haberi, bir müjde gibi karşılayanlar bulunsa bile Ahmed Mithatı sevenler, bu minimini dükkânın kapısına asılmış levhayı, bir cenaze ilânı gibi içleri sızlaya sızlaya okumuşlardır.

Ahmed Mithatı kim tanımaz?

Bundan yetmiş şu kadar sene evvelki Türk gençliğini rahlesi önünde diz çöktürüp ona ilk dersi vermiş olan adam...

Zevkimizin istikametini masaldan romana o çevirdi. İçinde yaşadığımız «Kâinat»ı ilk defa onun dürbününden seyrettik. İlk bilgi kırıntılarımızı onun «Dağarcık»ından topladık.

Memlekette ilk büyük edebî nesil kavgası, onun çıkardığı gazetenin sütunlarından bize kadar aksetmiştir.

En karışık meseleleri en basit şekillerile gözlerimiz önüne serip kafamızın içini aydınlatan odur.

Bana öyle geliyor ki, ruhu, şimdi bu kütübhanenin etrafında dolaşmaktadır ve o müthiş bastonile «Hacei evvel» neredeyse kapıdan içeri girip haykıracaktır:

— Benim kütübhanemi, ne hakla ve kimden müsaade alarak böyle harac mezad satıyorsunuz?..

Ve yumruklarını sıkarak ilâve edecektir:

— Ahmed Mithatın birkaç yüz cild kitabını İstanbulda sığdıracak bir milli kütübhane bulamadınız mı?..

Sır asıra dizilmiş kitablar, sahiblerinin bu «itab»ını işitmiş miydiler bilmem. Sararmış yapraklar, esrarlı hışırtılarla ikide bir ürperiyorlardı. Bana merhumun kitablarını gösteren İnkılâb kütübhanesi sahibine sordum:

— Şimdi bu kitablar kapanın elinde mi kalacak?

— Maatteessüf öyle...

— Veresesi tarafından hiç bir teşebbüs yapılmadı mı?

— Ne gibi?..

— Meselâ, dedim, İnkılâb müzesinin kütübhanesinde küçük bir Ahmed Mithat köşesi...

Muhatabım:

— Ne güzel olurdu... diye içini çekti, fakat bu güne kadar yapılan müracaatlerden bir netice çıkmadığına göre...

— Kitablar toptan mı satılacak yoksa...

Merhum Ahmed Mithatın kitabları satılan dükkânda, ilân...

— Toptan satmağa imkân yok. Bu kadar kitabı kim alır? Tabiî parça parça müzayedeye koyacaklar.

Muhatabım burada:

— Az kalsın unutuyordum, diye sözümü kesti, Basın Birliği namına Hakkı Tarık Us, Ahmed Mithatın kitablarile bilhassa çok alâkadar oldu. Hatta bir aralık bunları birlik kütübhanesi için satın almağı bile düşünüyordu. Fakat maddî imkânsızlık yüzünden arzusuna muvaffak olamadı.

Bu izahatı aldıktan sonra kütübhaneyi kısaca incelemeden geçirdim. Raflarda birkaç bin cild kitab var. Çoğu ansiklopedi... Bir kısmı da tarihe aid... Aralarında kendi eseri olarak birkaç parça şey kalmış: Dürdane Hanım... Hasan Mellâh, Hüseyin Fellâh... Vah... Felaton Bey ile Rakım Efendi... Yeryüzünde bir melek... filân!

Ansiklopediler hayli zengin: En başta 39 cildlik Dictionnaire Raisonné des sciences, des arts et des metiers; sonra 45 cildlik Biographie universelle! Ve daha böyle bir sürü ansiklopedi...

Ahmed Mithatın bütün kitabları buradakilerden ibaret değilmiş. Yüzlerce cild kitabı daha varmış ki vaktile şunun bunun elinde mahvolmuş!

Bu kitabları da aynı akıbete duçar olmaktan kurtarmak için Maarif Vekâletimizin seri ve müessir bir müdahalesi lâzımdır.

Heykeli dikilmesi münasib görülen tanınmış adamlarımız arasında Ahmed Mithatın adı da sık sık geçer. Eğer ona bir heykel dikmek isteyorsak, işte zamanı geldi: Ahmed Mithat gibi bir yazı kurdu için, kitablarının teşkil edeceği tozlu ehramdan daha münasib heykel olur mu?

Salâhaddin GÜNGÖR

Yeni Yolcu salonunun lokantası

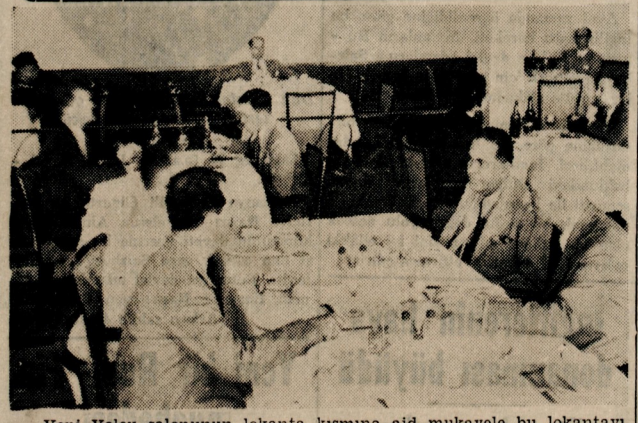

Yeni Yolcu salonunun lokanta kısmına aid mukavele bu lokantayı ve Taksim kazinosunu işletecek olan Rumen grupile Limanlar Umum Müdürlüğü arasında akdedilmiştir. Lokantada şimdilik yalnız öğle yemekleri verilmekte ve çok rağbet görmektedir. Yakında akşam çayları için de tertibat alınmaktadır. Bunu müteakib akşam yemekleri servisi kurulacaktır.

Dün Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, Yolcu salonu lokantasını tetkik etmiş ve öğle yemeğini Limanlar Umum Müdürü Raufi Manyasla burada yemiştir.

İhracatı kontrol teşkilâtı

Vekâlet, kontrol işlerini takviye etmeke karar verdi

Dış ticaretimizin yeni bir şekilde organize edilmekte olması ve bir taraftan da yeni ticaret anlaşmaları yapılması dolayısile ihracatı kontrol teşkilâtının takviye edilmesi takarrür etmiştir. Devlet kontrolunun yalnız harice çıkan emtiaya değil, iç piyasa hareketlerine de teşmili mevzuubahstir. İç piyasalarda emtia alım satımları, tasnifler ve borsalarda mübayaa şartları devlet murakabesi altında cereyan edecektir.

Ticaret Vekâleti, haricî ticaret kontrolunun en mühim merkezi olan İstanbulda son zamanlarda vekâleten idare edilmekte bulunan ihracat başkontrolörlüğü vazifesinin, bu teşkilâtı kuran ve ayni zamanda teşkilâtlandırma başkontrolörlüğü vazifesini de gören Hakkı Nezihi Erkson tarafından tedvirini muvafık görmüştür. Ayni zamanda Mıntaka Ticaret müdür muavinliği de uhdesinde bulunacaktır.

Diğer taraftan teşkilâtlandırma başkontrolörlüğü vazifesi lâğvedilmektedir. Şimidye kadar idare ve kontrolu teşkilâtlandırma başkontrolörlüğü tarafından yapılan ithalât birlikleri, birlik statülerile ihdası lâzım gelen müşterek bir umumî kâtiplik tarafından idare olunacaktır. Umumî kâtiblik vazifesini vekâleten ifa etmekte olan Mıntaka Ticaret müdürü Avni Sakmanın bu işle meşgul olmaması Vekâletçe tensib edilmiştir. Birlikler umumî kâtibliğine Takas Limited umumî müdürü Salih tayin edilecektir.

İstanbulun ekmek ihtiyacı

Şehirde dündenberi gene un darlığı başladı

Toprak Mahsulleri Ofisinin muayyen olan miktarda buğday vermemesi üzerine ihtiyat unlar da tamamen istihlâk edildi

Bundan bir müddet evvel şehrimizde görülen ve o zaman alınan tedbirlerle önlenen un darlığı dün gene kendini göstermiştir. Şehrin bir çok yerlerindeki fırıncılarla Fırıncılar şirketinin Belediye İktısad müdürlüğüne yaptıkları müracaat üzerine değirmenlerde un olmadığı ve fırınların elinde bulunan unların da kısmen bitmiş ve kısmen de bitmek üzere olduğu anlaşıldığından İstanbulun ekmeklik buğdayını veren Toprak mahsulleri Ofisile temasa geçilmiş ve şehrin ihtiyacına kâfi gelecek buğdayı vermesi istenmiştir.

Verilen malûmata göre dün hasıl olan vaziyet, Toprak Mahsulleri Ofisinin bu ay zarfında Vekiller Heyeti kararı mucibince şehre vermesi lâzım gelen buğdayı tamamen vermemesinden ileri gelmiştir. Ofis, bu ayın 25 günü zarfında 2000 ton eksik buğday vermiştir. Bu suretle şehrin 7 günlük buğday ihtiyacı karşılanmamıştır. Bu arada Belediyenin emrinde, ihtiyaten tutulmakta olan 1500 ton buğday da tamamen sarfolunmuş ve şehrin ihtiyat unu kalmamıştır.

Ofisin son zamanlarda tamamen yumuşak buğday vermesi ve bu yumuşak buğdaya katılacak sert buğday bulunamaması, hasıl olan vaziyetin sebeblerinden biri olduğu söylenmektedir. Diğer taraftan Ofisin yevmiye verdiği 300 ton buğday da şehrin ihtiyacına kâfi gelmemektedir.

İhtikâr davası

Jak Kastro hakkında beraet kararı verildi

Bahçekapıda Çiçekpazarında itriyat ve tıbbî malzeme ticaretile meşgul Jak Kastro, termos ihtikârı yaptığı iddiasile altıncı ceza mahkemesince iki sene sürgüne, beş yüz lira para cezasına mahkûm edilerek, termoslarının musaderesi ve mevkufiyet halinin devamı da karar altına alınmıştı. Temyiz, bu kararı esastan bozmuş ve mevkuf, oraca yazılan müzekkere ile tahliye olunmuştu.

Nöbetçi İstanbul yedinci asliye ceza mahkemesinde dün akşam yapılan muhakemede, Temyizin nakız kararı okunmuştur. Bunda, dükkân içerisindeki camekânın dördüncü gözünde ve görülecek yerde termos bulunması, iç vitrinin de dış vitrin gibi satışa arzolunan malları koymağa mahsus bulunması, esasen mal sahibinin Maliyeye verdiği benayyamede 1173 tane termos bulunduğunu bildirmiş olması ve takibatın başladığı 11 haziran'dan altı gün sonra mağazada yapılan tadadda 228 noksanile 945 aded termos bulunmasının, kendisinin termos saklamayıp sattığına delâlet etmesi birer birer sayılıyor, zaptı imzalıyan bir şahidin ifadesi mücerred ihbar yollu olduğu ve diğer şahidlikler müdafaayı müeyyid bulunduğu gibi, dükkânda memurlara kardeşi Saöl Kastronun verdiği izahat üzerine Jak Kastronun da «ben termos değil, termofor anladım da, yoktur, cevabını verdim» demesine de işaret olunarak, hulâsa, ihtikâr ve istismar maksadile mal saklandığına dair ortada hiç bir delil bulunmadığı halde hâdisede millî korunma kanununun 32 nci maddesinin unsurları mevcud olmadığı teemmül olunmaksızın mahkûmiyet kararı verilmesi volsuz görülerek, bu kararın bozulduğu yazılıvordu.

Mahkeme, Temyizin bozma kararına uymuş, Müddeiumumî muavini Orhan beraet talebinde bulunmuştur. Jak Kastro ile vekilleri de beraet talebinde bulunmuşlar ve mahkeme, Jak Kastro hakkında beraet kararı vermiştir.

Bir yangın davası

Bir terzi kalfası bir ay hapse mahkûm oldu

Geçen kânunusaninin 29 uncu pazartesi gecesi, Sirkecide Babüssaade sokağında 11/2 numaralı evin terzihane ittihaz edilen bir odasından yangın çıkmış, etraftan çarçabuk yetişilerek ateş başlangıcda söndürülmüştü. Odanın tavanı arasına makine yağına bulaştırılmış pamuk sokulduğu, o kısmın bu suretle ateşe verildiği anlaşılmıştır. İddiaya göre, kumaşlarla eşyanın sigorta bedeline tamah edilerek, odayı kira ile tutan terzi Vehbi Eriş tarafından, yanında ücretle çalışan Vehbi Karakaş bu işi yapmağa teşvik olunmuş ve etraftan yetişilince, iş, nakıs teşebbüs derecesinde kalmıştır.

İstanbul ikinci Ağırceza mahkemesi, terzi kalfası Vehbi Karakaşın her hangi bir maksadla yangın çıkarmağa teşebbüsünü sabit görmüş, üç ay hapsini, teşebbüs, nakıs olduğundan bu müddetin bir aya indirilmesini kararlaştırmıştır. Kendisi, 30 kânunusanidenberi mevkuf bulunduğundan serbest bırakılmıştır. Gayri mevkuf olarak muhakeme edilen terzi Vehbi Eriş, sigorta bedeline tamah ederek yangın çıkarmağa teşvikten beraet etmiştir.

Karısını yaraladı

Galatada Mumhane caddesinde Rus manastırında 55 numarada Reşid oğlu İslâm, bir müddet evvel vazife ile dışarıya gitmiş, avdet edince yaptığı bazı tahkikatta karısı Perihanın bir adamla konuştuğunu haber almıştır. Bunun üzerine karisile kavgaya tutuşmuş ve genc kadının bütün inkârları İslâmı ikna etmediğinden tabanca ile Perihanı karnından yaralamıştır.

Tabanca sesine koşanlar, İslâmı elinde tabanca, Perihanın başucunda şaşkın bir halde yakalamışlardır. Kadıncağız derhal Beyoğlu hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

İslâm, kendisi İstanbulda yokken karısının Yusuf isimli birisile konuştuğunu, bunu şundan bundan öğrendiğini ve gelince, bu sebeble karısını yaraladığını söylemiştir. Bununla beraber, bu iddiasını teyid edememiştir. Diğer taraftan, İslâmın bu vak'asından iki gün evvel de Yusufu hafifçe yaraladığı öğrenilmiştir.

Müddeiumumilikçe tahkikatı Müddeiumumî Turgud yapmıştır. İslâm, dün sorgu hâkimliğine gönderilmiş, sorguya çekilmiş ve hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

İzmir fuarına bütün Ticaret Odaları iştirak edecek

Ticaret Vekâleti, Ticaret Odalarının bu sene İzmir enternasyonal fuarına geniş mikyasta iştirakini muvafık görmüştür. Fuara Türkiyede mevcud bütün Ticaret Odaları, mıntakalarının mahsulât ve mamulâtile iştirak edecektir.

MÜTEFERRİK

Belçikadan gelen talebeler

Belçikada bulunan talebelerimizden 12 genc, dün sabahki konvansiyonelle şehrimize gelmişlerdir. Gelenler şunlardır:

Liyejden: Necat Ayders, Nazım Sunay, Halid Yapıcı, Ali Toközlü, Etem Toközlü, Rauf Hamamî, Hüseyin Özkurt.

Mons'tan: Taceddin Ataman ve eşi Hesna Ataman.

Brükselden: Muallâ Olgaçay, Şehab Kocatopçu, Halûk Ulu.

Bunlar taarruz esnasında bulundukları yerleri terketmişler, bilâhare tekrar dönmüşlerdir. Miktarı yirmi kadar olan ve Belçikanın muhtelif yerlerinde tahsilde bulunan talebelerimizin hepsi halen Brükselde topalnmıştır.

Mons'ta da beş talebemiz vardır. Talebelerimizin vaziyetleri iyidir. Dün gelen talebeler, Berlinde, Belçikada kalan talebelerimize geliş için icab eden paranın gönderildiğini ve Almanlar tarafından bu hususta lâzım gelen her türlü kolaylığın yapılmış olduğunu öğrendiklerini söylemişlerdir.

Müteahhidler hakkında bir karar

Dünya vaziyeti dolayısile taahhüdlerini yerine getiremiyen müteahhidlerin zarar ve ziyana ducar olmaları hükmetçe arzu edilmediğinden bunların zarardan vikayesi ve haklı taleblerinin tetkik edilmesi lüzumu alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Hurda kâğıdlar atılmıyacak

Hükûmet, devairde müsevedde olarak kullanılan kâğıdların atılmıyarak Sümer Banka teslimini bildirdiğinden Belediye, kalem odalarında kullanılmak üzere hususî sepetler yaptırmıştır. Kâğıdlar toplanıldıktan sonra Sümer Banka teslim edilecek, bunlar da kâğıd fabrikasında iptidaî madde olarak kullanılacaktır. Kezalik çöp arabalarından çöp iskelelerine nakledilen süprüntüler arasındaki kâğıdlar da toplattırılacaktır.

Şile elektrik fabrikası

Şilede yapılan elektrik fabrikasının açılış merasimi bu gün yapılacaktır. Bu münasebetle Vilâyet ve Belediye erkânından bazı zevat mezkûr mahalle gideceklerdir.

Ticaret Borsası idare heyeti

Ticaret Borsasının yeni idare heyeti seçimi dün Borsada yapılmıştır. Dün akşam yapılan secimde idare hevetine itifakla Murad Forton, Nuri Kozikoğlu, Serefeddin Alemdar, Hilmi Gürgen, Nafiz Özalp, Mehmed Kınacı ve Nureddin Babanın seçildiği anlaşılmıştır.

Bu azalara ilâveten Oda meclisinin ilk ictimaında Oda tarafından da iki aza seçilecektir.

LİMANDA

Serseri bir mayin

Rumeli Karaburnu civarında bir serseri mayin karaya vurmuştur. Bu mayinin 15 gün evvel Şile açıklarında görülen serseri mayin olduğu tahmin olunmaktadır.

Tramvay idaresinin alacağı otobüsler

İstanbul Tramvay ve Elektrik umum müdürlüğü Almanyada yapılıp Yunanistana gelmiş olan dört otobüsü satın almağa karar vermiştir. Bu dört yeni otobüs Besiktaş - Taksim hattına tahsis edilecektir.

Stokholm ticaret ateseliği

Stokholm ticaret atasemiz Natuk Ziya, dün şehrimize gelmiştir. Bu ataşelik şimdilik kaldırılmıştır. Natuk Ziya dün akşam Ankaraya gitmistir.

Siyasî icmal

Havana konferansı

Amerika kıt'asındaki yirmi bir devlet, orta Amerikada büyük bir ada olan Küba cumhuriyetinin merkezi Havana'da Avrupa harbine karşı bu hükûmetlerin vaziyetleri arasında ahenk ve mutabakat tesisi imkânlarını aramak üzere bir konferans akdetmişlerdir. Bu toplantıya on devletin Hariciye Nazırı ve diğer devletlerin maruf şahsiyetleri iştirak etmislerdir.

Konferans, Amerika Müttehid Hükûmetleri Cumhuriyetinin teklif ve teşebbüsü eseridir. Bu devletin Hariciye Nazırı Hull, kalabalık bir heyetle Havanaya gelmiştir. Konferansın ruznamesine alınan başlıca altı tekliften beşi bu devlete aiddir. Altıncı teklif de cenubî Amerika kıt'asını Brezilyanın Atlas Okyanusu sahilinde bulunan Santos limanından başlayıp (Şili) nin Büyük Okyanus sahilindeki Arequipa limanına tahdid edilerek baştanbaşa katedecek demiryolu inşası gibi teknik bir işle alâkadardır.

Müttehid Hükûmetler devletinin teklifleri yirmi bir devletin iktısadî cihetten birleşmelerine, Amerika kıt'asındaki Avrupa devletlerinin Kanada, Antil adaları gibi bazı müstemlekelerinin müstakbel vaziyetine, bu devletlerin kendi hükümranî haklarının birlikte müdafaaları için bir muahede akdine, Amerikalı olmıyan devletlerin diplomasi mümessillerinin vaziyetine aiddir.

Bütün bu teklifler, bütün Amerika kıt'asını iktısadî, siyasî ve rejim cihetinden yekpare bir blok haline koymak ve tabiatile yüz yirmi beş milyon nüfusu olan şimali Amerika devletini bu bloka baş yapmak maksadını gütmektedir.

Lâkin Amerikalı devletlerden bazıları ve meselâ Meksika bu kıt'adaki Avrupalı devletlerin müstemlekelerini (manda) ve vekâlet suretile şimali Amerika devletile paylaşmağa taraftar olmuşlarsa da Avrupa ile iktısadî bağları kesmeğe şiddetle muhalefet edilmiştir. Şimali Amerikadan sonra, kıt'anın en mütemeddin ve kuvvetli devleti Arjantin, Avrupadaki iktısadî menfaat ve alâkalarını kesemiyeceğini bildirmiştir. Bundan başka Arjantin, Falkland adalarını kendi memleketinin mütemmim parçası addederek bunun iadesinde ısrar etmektedir. Bu gibi münakaşaların gizli celselerde yapılması kararlaştırılmıştır.

Konferans daha devam edecektir. Şimali Amerika Cumhuriyetlerinin iktısadî anlaşma suretile bütün Amerikadan Avrupanın totaliter memleketlerine mal verilmesinin önüne geçmeğe azmettiği ve buna muvaffak olmak için bütün kudretini kullanacağı anlaşılıyor. Amerika, bu cümleden olmak üzere İspanya tarikile mihver memleketlerine benzin gönderilmesini şimdiden menetmiş bulunuyor.

Muharrem Fevzi TOGAY

Manifaturacılara verilecek kâr meselesi

İstanbul fiat murakabe komisyonunda manifatura fiatları müzakere edilirken piyasada yapılan dedikodular ve muhtelif manifatura çeşidlerine fazla fiat verildiği iddiaları üzerine Ticaret Vekâleti mesele ile alâkadar olmuş, Mıntaka Ticaret müdürü Avni Sakman ve Manifatura İthalâtçıları Birliği reisi Remzi Avunduk birer gün ara ile Ankaraya gitmişlerdi. Birlik reisi Remzi Avunduk dün Ankaradan şehrimize dönmüştür.

Aldığımız malûmata göre, Ticaret Vekili Nazmi Topçoğlu bu mesele üzerinde bizzat alâkadarlardan izahat almış ve neticede bu işi tetkik etmek üzere İç Ticaret umum müdürü Cahid Zemangilin şehrimize gelmesi takarrür etmiştir. Umum müdür, Mıntaka Ticaret müdürü ile beraber şehrimize gelecektir.

Bu gün, şikâyetçilerin başında gelen ikinci el manifaturacıların dinlenmesi muhtemeldir. Bu manifaturacılar bütün kârların ithalât tacirlerine hasrolunduğunu ve onların elinde bulunan mallara fazla kâr verildiğini ileri sürmektedirler.

Şeker stoku ihtiyacdan fazla

Son günlerde, memlekette şeker stoku ihtiyacı karşılıyamıyacağı için şeker tevziatının vesika ile yapılacağı şeklinde bazı rivayetler ortaya çıkmıştır. Bu şayialar, evvelce de yazdığımız gibi tamamen asılsızdır.

Bu münasebetle temasta bulunduğumuz Türkiye Şeker fabrikaları şirketinden, şirketin elinde istihlâk bu günkünün bir misline de çıksa, memleketin bir seneliğe yakın şeker istihlâkini karşılıyacak nisbette stok bulunduğu, bu sene şeker pancarı yetişmesinin iyi bir vaziyette gittiği, şimdiden bir tahmin yapmak doğru olmamakla beraber önümüzdeki istihsal devresinde asgarî 100 bin ton şeker elde edileceği ümidi olduğu, bunun da senelik istihsalin çok fevkinde olduğu beyan edilmiştir.

Müessif bir ölüm

Türkiye İş Bankası Müfettişi Bay Firuz Suntekinin zevcesi ve Boğaziçi liseleri müessislerinden Bay Galib ve Kudret Sandalcının hemşireleri ve Nazilli Yerli Mallar Satışevi direktörü Bay Azmi Kutsayın baldızı Bayan Münire Suntekin duçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenazesi bu gün saat on dörtte Teşvikiye camii karşısındaki Dilek apartımanından kaldırılarak namazı Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Üsküdardaki aile kabristanına nakil ve defnedilecektir.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şerait	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Yaralanan çocuklar

Beşiktaşta Çamlıkdere camii çıkmazında oturan Cemalin oğlu Erdoğan evin ikinci kat penceresinden sokağa düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Nişantaşı Çarşı sokağında oturan Hüseyin oğlu 14 yaşlarında Aydın da evlerinin civarında bir duvardan düşerek ağır surette yaralanmıştır.

Sahibi bulunamıyan demirler

Evvelki akşam Galatada bir araba içinde bin kilo demir çubuk bulunmuştur. Henüz sahibi bulunamıyan bu demir çubukların orada bulunuşu ve sahibi hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Telefon ederken

Kapalıçarşıda Vasilin dükkânına, bir yere telefon etmek bahanesile girerek dükkân sahibinin ceketi cebinden cüzdan ve mürekkebli kalem aşırdığı iddia olunan Yakovo, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilerek hakkında tevkif müzekkeresi kesilmistir.

Tarihî kadrigalar tamir edilecek

Halicde eski Tersane mahallinde, Deniz Müzesi yanındaki hangarlarda bulunan Üçüncü Selim devrine aid kadirgaların tamirine ve denize indirilmesine karar verildiğini yazmıştık. Denizyolları fen heyeti bu hususta etüdlere başlamıştır. Türk deniz insaiyeciliğinin birer şaheseri olan bu kadirga ve kuşlu kayıklar, aslı kat'iyyen bozulmadan tamir edilecektir. Büyük kadirganın müzeyyen mahfili de san'atkâr nakkaşlar ve kuyumcular tarafından gene esas şekli bozulmadan düzeltilecektir.

Küçük hikâye

Tavsiye

Peride Celâl

Nilüfer sustuğu zaman avukat Reşid Bey ilk defa görüyormuş gibi genc kızın mat esmer yüzüne, uzun kıvrık kirpiklerle çevrili koyu siyah gözlerine, yeni koparılmış bir karanfili andıran taze ve canlı dudaklarına dikkatle baktı. Ve bir an düşünceli kaldıktan sonra koltuğunda kımıldadı. Dudaklarında hafif bir tebessüm belirerek:

— Seni anlayorum yavrum, dedi, kimseye yük olmadan yaşamak, hayatını kazanmak isteyorsun. Bunun için de çalışmağa karar verdin.

Sustu, hafif bir tereddüd geçirdikten sonra devam etti:

— Fakat niçin, bir kadın, bilhassa senin gibi güzel bir kadın için çalışmaktan daha münasib olan şeyi düşünmedin?

Genc kız asabî bir gülüşle:

— Neyi efendim? dedi.

— Evlenmeyi...

Nilüferin alnı buruştu, gözleri acı bir mana ile kısıldı. Fakat Reşid Bey onun konusmasını beklemeden:

— Beni dinle çocuğum, dedi, sinirlendiğini görüyorum. Fakat haksızsın. Ben merhum babanın iyi arkadasıydım. Senin küçüklüğünü tanırım. Evet, niçin evlenmeyi düşünmedin? İyi bir yuva kurarak kendini evine hasretmekle, çalışmaktan daha iyi bir hareket yapmış olmaz mıydın?

Genc kızın güzel gözlerinden kederli bir gölge gelip geçti:

— Mademki siz açık konuşuyorsunuz, ben de açık konuşacağım, dedi, geçen sene dediğinizi yapmayı tecrübe edecek olmuştum. Sevdiğim, hoşlandığım bir adamdı. Evlenmek üzereydik. Sonra nasıl bir hataya düşmek üzere olduğumu anladım. Derhal vaz geçtim. O zamandanberi evlenmeyi düşünmüyorum.

Avukat alâka ile doğrulmuştu:

— Sebeb? dedi, niçin sevdiğin bir adam olduğu halde evlenmedin?

Genc kız sıkıntılı bir tavırla önüne baktı ve bahisten sinirlendiğini hissettiren kuru bir sesle:

— Metresi varmış... dedi.

İhtiyar adam hayretle gözlerini açtı. Yüzünü buruşturarak sordu:

— Kimdi bu adam?

— X sigorta şirketinin müdür muavini Necib Ahmed.

— Kendisini tanırım... Hiç de fena bir adama benzemezdi. Şirketten istifa ettiğini, başka bir memuriyet aldığını biliyor musun? Geçen gün kendisini...

Genc kız artık hiddetini gizleyemiyerek birdenbire ayağa kalkmıştı. Reşid Beyin sözünü keserek:

— Sizi rahatsız ettim efendim, dedi, ziyaretimin sebebi malûm: Münasib bir iş bulabilmem için yardımınızı ricaya gelmiştim. Demek mümkün değil. Müsaadenizle çekiliyorum.

İhtiyar avukat, bu sözleri hafif bir tebessümle dinlemişti. Ayağa kalkarak:

— Bana kızdınız, dedi, deminki sözlerimi de belki sizi başımdan savmak için söylediğimi zannettiniz. Fakat yanlış. Beni anlamadınız. Çalışmak için bir kusurunuz var: Fazla güzelsiniz. Kaşlarınızı kaldırmayın. Anlayorum. Ben başka kadınlara benzemem diyeceksiniz. Pekâlâ. Bunu kabul edelim. Fakat pek de narin yapılı bir vücudünüz var. Yorulacaksınız, yıpranacaksınız. Neyse, anlaşılıyor ki her şeyi göze almışsınız. Öyleyse şimdi bütün bunları bırakalım, Madem ki muhakkak çalışmanız lâzım. Öyle yapın. Size bir yer tavsiye edeceğim. Eğer bu teşebbüsümüz muvaffak olursa, o zaman pek memnun olacağım. «...» dairesinin yeni müdürü dostumdur. Yarın sabah gider, kendisile konuşursunuz. Ben bu akşamdan telefon edip size yanında münasib bir iş vermesi için rica edeceğim. Kabul edeceğini ümid ediyorum.

Genc kızın kaşlarının arası açılmıştı. Geniş bir nefes alarak gülümsedi:

— Çok teşekkür ederim efendim, dedi.

Ve veda etmek için elini uzattı. İhtiyar adam şefkat ve muhabbetle gülümseyerek:

— Neticeden derhal beni haberdar ediniz, dedi.

Genc kız memnun, ümidli odadan uçar gibi çıkıp gitti.

***

Ertesi sabah, Reşid Bey yazıhanesinde, dosyaların üzerine iğilmiş çalışıyordu. Telefon çaldı. İhtiyar adam, uzandı, ahizeyi eline aldı. Telin ucundaki sesi duyunca dudaklarında genis bir tebessüm belirdi. Nilüferin sesini tanımıştı. Genc kız, hırçın, hiddetli bağırıyordu:

— Beyefendi, bana böyle bir oyun oynamaya ne hakkınız vardı efendim? Rica ederim, ne hakkınız vardı? Eski bir dost olmasanız çok acı şeyler söyleyecektim. Zaten «...» dairesine girip de kapıcıdan yeni müdürün isminin Necib Ahmed olduğunu duyunca tuhaf oldum. Fakat isim benzerliği zannediyordum. Demek siz...

Genc kızın sesine: «Allahaşkına bırak şunu artık!» diye yalvaran bir erkek sesi karışmıştı. Reşid Bey, tebessümü kahkaha haline gelerek ahizeyi kulağına yapıştırmış, gittikçe artan bir zevkle dinleyordu. Nihayet gene Nilüferin, asabî, hırçın sesini duydu. Genc kız:

— Bu nasıl tavsiye! diyordu, beni bir başkasile aldatmış böyle bir adama göndermeğe kalkmak!.. Böyle kalbsiz...

Reşid Bey telin öbür ucundan gayet vâzıh bir şekilde tekrar aynı erkek sesini duydu:

— Vallahi seni aldatmadım, divordu, o evvelce metresimdi, fakat seninle karşılastıktan, seninle evlenmeğe karar verdikten sonra...

Bu sözleri genc kızın mırıltı halinde söylediği ve Reşid Beyin anlamadığı birkaç kelime ve nihayet bir hıçkırık takib etti. Sonra gene erkeğin sesi: «Yavrum, biriciğim, yapma Allahaşkına, bırak su telefonu. Seni nasıl sevdiğimi...» diye valvarmağa başladı. Telefon birdenbire kapandı.

Reşid Beye gelince: ihtiyar adam telefonun başında kıs kıs gülüvor ve kendi kendine söyle söyleniyordu:

— Meseleyi hallettik. Simdi birbirlerinin kollarında ağlastıklarına eminim. Bizim tavsiye iyi tesir etti. Yakında düğün davetiyesi gelir.